

Mlýn vodní - šlakhamr (muzeum), Hamry nad Sázavou

Popis:

Vznik hamrů na Žďársku souvisel s využíváním energie řeky Sázavy a s těžbou horniny na úbočí kopce Peperek. Zrod Šlakhamru, známého v okolí podle posledních majitelů jako Brdíčkův mlýn, je spojen s kolonizací krajiny cisterciáckým klášteřem ve Žďáře.

Od konce 17. století je hamr zmiňován už jen jako grunt, či tvrz s mlýnem. Činnost mlýna ukončila před druhou světovou válkou tragická smrt mlynáře. Od roku 1976 je majitelem objektu Technické muzeum v Brně, které zde po rozsáhlé rekonstrukci v roce 2011 otevřelo pro veřejnost novou expozici hamernictví.

Podrobný popis:

Dnešní podoba mlýna je dílem poměrně náročné klasicistní přestavby cca z poloviny 19. století. Areál je komplexem několika objektů, které uzavírají obdélný dvůr. Nejvýraznější hmotu tvoří vlastní objekt mlýnice, která je rozdělena podle klasického schématu na část obytnou a provozní. Protější stranu dvora tvoří objekty hospodářské s otevřenou kůlnou. Vodní náhon, zčásti vytesaný ve skále, je veden podél hlavní budovy ze severní strany. Krytá mlýnice z lomového kamene přiléhá k hlavní budově ze západu. Dnes je zde umístěna replika původního vodního kola na svrchní vodu obkročné konstrukce.

Expozice odkazují na bohatou železářskou tradici žďárského regionu. Připomínají historii hamru, jehož existenci dokládají prameny z počátku 15. století. Návštěvníkům je během prohlídky předvedena ukázka chodu bucharu a dalších zařízení poháněných dvěma vodními koly. Dozvědí se jakým způsobem středověcí železáři získávali základní suroviny, tedy dřevo, dřevěné uhlí a železo, a jaký byl sortiment produktů hamrů. Část expozic je věnována posledním obyvatelům objektu – mlynářské rodině Brdíčků.

Region: Novoměstsko a Žďársko

Město: Hamry nad Sázavou

URL: www.technicalmuseum.cz

Zpřístupnění: přístupné s omezením

Bezbariérový přístup: ne

GPS: 49°33'58.694"N, 15°52'43.064"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.5663039,15.8786289&z=12>

Obrázky:

